

Visieontwikkeling in organisaties

DOCENTEN: JOS KESSELS, LUKK STEGMANN, PIETER JAN ANDRÉ

In oktober 2012 start de nieuwe leergang **Visieontwikkeling in organisaties**. Deelnemers bekwamen zich in het begeleiden van visieontwikkelingsprocessen in organisaties. De leergang is gebaseerd op het boek **Spelen met ideeën – De kunst van het filosofisch gesprek** (2012) van Jos Kessels. Zij omvat zeven modules waarin praktische oefeningen en theoretische onderbouwing elkaar afwisselen.

Aan de hand van de klassieke ideeënleer en de door Jos Kessels en Eidoskoop ontwikkelde praktische vertaling daarvan leren deelnemers in verschillende maatschappelijke en organisatorische contexten ideeën op te roepen, zichtbaar en bespreekbaar te maken.

De groep bestaat uit minimaal 8, maximaal 16 personen. De leergang staat onder leiding

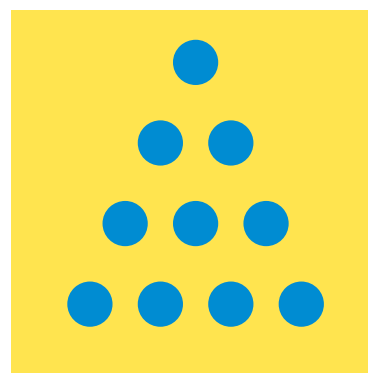
van Jos Kessels, de uitvoering is in handen van Luuk Stegmann en Pieter Jan André. De leergang leidt op tot de licentie visieontwikkelaar en ideeënkijker.

Inhoud

Formuleer een idee en het leven krijgt richting. Een idee is een droom, een visie, zicht op waar het om draait. Het geeft aan waar u heengaat, welke waarden en principes u de weg wijzen, wat u wilt bereiken en wat daarvoor nodig is. 'Ken uzelf' is de sleutel tot actie. Onderzoek laat zien dat een idee goed onder woorden brengen twee keer zoveel kans geeft om het te realiseren. Voor uzelf. En voor de organisatie.

Deze leergang traint u in het vinden en verwoorden van ideeën en in het zelf begeleiden van het spelen met ideeën. Uitgangspunt zijn klassieke en hedendaagse filosofische methoden, met name het socratische gesprek en Plato's ideeënleer, maar ook de verschillende vakken van het trivium, retorica, dialectica en grammatica (overtuigen, onderzoeken, uitdrukken).

Een idee is te definiëren als een beeld dat de 'ware betekenis' van een kwestie laat zien. Om een idee op het spoor te komen moet men tien aspecten van de kwestie analyseren, verdeeld over vier niveaus van onderzoek: de feiten, de persoon, de verschillende mogelijke denkrichtingen of polen, en de overkoepelende visie. Tezamen vormen zij het zogenaamde kralenspel:

Visie

Polen

Persoon

Feiten

Eerst breng je de kwestie in kaart en formuleert de vraag waar het om draait, de onderste vier kralen. Dit is het leerstuk van de vier oorzaken. Daarna onderzoek je verschillende houdingen of gevoelens van waaruit je naar de kwestie kijkt, buik-hart-hoofd. Dit is het leerstuk van de driedeling van de ziel. Vervolgens bepaal je de beide polen, het speelveld van mogelijke denkrichtingen. Dit is het leerstuk van de dialectiek, these en antithese. Tot slot spreek je de verbeelding aan en formuleert de uiteindelijke maatstaf, de synthese. Die kan de vorm krijgen van een analytisch antwoord, maar ook van een metafoor, een verhaal, een 'orakel'. Dit is de ideeënleer. Tezamen geven de tien kralen een beeld van de kern van een kwestie, de essentie. Dat is het idee, de visie.

De docenten

Luuk Stegmann (1957) studeerde klinische psychologie en persoonlijkheidsleer. Hij werkte als psycholoog en beleidsmedewerker bij Justitie, in een algemeen ziekenhuis en bij een organisatieadviesbureau waar hij psychologie in het bedrijfsleven inzette. Hij

zorgde voor de opvang van getraumatiseerde politiemensen van de KLPD en werkte als bedrijfspsycholoog in opdracht van de Rabobank. Sinds 20 jaar heeft hij een eigen psychotherapiepraktijk. Stegmann was enkele jaren associé bij Het Nieuwe Trivium. Hij is sinds 2002 supervisor en adviseur bij Interapy Nederland by, een bedrijf dat psychotherapie en begeleiding aanbiedt op internet.

Pieter Jan André (1954) was jarenlang docent filosofie en levensbeschouwing aan de Hogeschool Utrecht. Hij volgde een theateropleiding, studeerde toegepaste gestaltpsychologie in Nederland en de Verenigde Staten en volgde een deeltijdstudie

filosofie. Hij ontwikkelde het Martin Buber Podium, een unit waar medewerkers door het beoefenen van poëzie, praktische filosofie en dialogische werkvormen, zicht krijgen op de vraag hoe je als professional inspiratie en energie kunt verwerven in je werk. Sinds 2011 is hij drie maanden per jaar werkzaam op Sulawesi (Indonesië). Daar coacht hij Indonesische kansarme jongeren in het vinden van een richtinggevend 'idee voor hun toekomst'. Bij Het Nieuwe Trivium nam hij deel aan de leergang Filosoferen in Organisaties.

Jos Kessels (1948) studeerde rechten en filosofie en werkte aanvankelijk als musicus, journalist en filosofie-docent. Hij deed daarna onderzoek in wetenschapsfilosofie en didactiek van filosofie, promoveerde op een proefschrift over kennisleer en filosofieonderwijs (socratische methode) en specialiseerde zich vervolgens in theorie en praktijk van het socratisch gesprek. Sinds 25 jaar leidt hij gesprekken en trainingen met managers en bestuurders in verschillende sectoren van de samenleving: gezondheidszorg, overheid, politie, onderwijs, banken. Hij was in 1999 een van de oprichters van Het Nieuwe Trivium, een bureau dat filosofie in bedrijf brengt. Na tien jaar stapte hij op om te veranderen en te vernieuwen. Nu werkt hij vanuit het bureau Eidoskoop, gespecialiseerd in idee-ontwikkeling. Hij publiceerde verschillende boeken, waaronder Socrates op de markt, Vrije ruimte, Het poëtisch argument, en De jacht op een idee. Zijn meest recente boek is Spelen met Ideeën, De kunst van het filosofisch gesprek (Boom 2012). Zie voor meer informatie www.eidoskoop.nl

om 15.00 uur. U ontmoet dan de docenten en krijgt uitleg over de inhoud. Voor deze bijeenkomst of een intakegesprek op een ander gewenst moment, kunt u zich opgeven via reserveringen@isvw.nl of 033-4650700.

● PROGRAMMA

De opleiding bestaat uit een theoretisch deel en uit een praktisch deel.

Theoretisch deel:

- Socrates, Plato en de ideeënleer
- Geschiedenis van de filosofie: klassieke en hedendaagse denkers
- Leerprocessen in organisaties: beleids- en strategieadvies
- Filosofie in bedrijf: dialectische analyse van actuele thema's
- Theorie van het kralenspel en 'Spelen met ideeën'
- Kunst en verbeelding: mythologie, literatuur, poëzie

Praktisch deel:

- Socratisch gesprek
- Vaardigheden van het trivium: retorica, dialectica, grammatica
- Praktijk van het kralenspel
- Imaginatie, beeldtaal, de kunst van het vlak ernaast kijken
- Integratie van disciplines
- Meesterstuk. Certificering.

● TIJDSINVESTERING

De opleiding omvat zeven modules van drie dagdelen

(dinsdagavond, woensdagochtend, woensdagmiddag). Houdt u rekening met voorbereidingstijd van ongeveer vier uur per week (lezen, praktijkopdrachten). De leergang wordt afgesloten met een meesterstuk, dat beoordeeld wordt en voorwaardelijk is voor de licentie. Voor het behoud van de licentie is nascholing noodzakelijk.

● TOELATINGSEISEN

De leergang is gericht op beleids- en strategieadviseurs, interne en externe consultants en andere professionals die complexe conceptuele processen begeleiden en de opleiding in hun werk kunnen integreren. De toelatingseisen zijn:

- Ervaring met adviseren, management en/of opleiden en begeleiden van groeps- en organisatieprocessen.
- Ervaring c.q. bekendheid met de triviumvakken (overtuigen, onderzoeken, uitdrukken)
- Affiniteit met filosofie, kunst, literatuur
- Schrijfvaardigheid
- Leeftijd tot vijfenzeventig jaar
- Reflexief ingesteld

Na aanmelding wordt u uitgenodigd voor een intakegesprek. Indien u niet aan alle criteria voldoet, maar toch aan de opleiding wilt meedoen, is het mogelijk om via het intakegesprek te onderzoeken welke kennis of vaardigheid ontbreekt en hoe u deze kunt bijspijkeren.

● AANMELDEN

De kosten voor deze opleiding bedragen € 6995,- (inclusief 7x overnachting, 7 x diner, 7 x lunch, het boek Spelen met ideeën en koffie/thee. Dit bedrag is samengesteld uit € 5402,50 euro (ex BTW) opleidingskosten, en € 1592,50 verblijfskosten (incl. BTW).

Bij uw inschrijving ontvangen we graag een e-mail (cursusinstituut@isvw.nl) met CV en korte motivatie.

● INTAKEGESPREK

Voordat u zich opgeeft voor deze opleiding, is er gelegenheid voor een intake- en kennismakingsgesprek. De eerste gelegenheid daartoe is op maandag 25 juni 2012

om 15.00 uur. U ontmoet dan de docenten en krijgt uitleg over de inhoud. Voor deze bijeenkomst of een intakegesprek op een ander gewenst moment, kunt u zich opgeven via reserveringen@isvw.nl of 033-4650700.

● DATA

9-10 oktober 2012
13-14 november 2012
18-19 december 2012
29-30 januari 2013
12-13 maart 2013
23-24 april 2013
4-5 juni 2013

Aankomst dinsdagavond om 17.00 uur met borrel en inchecken. Slot woensdag om 17.00 uur. Op de dinsdagavonden dineert u in een aparte zaal, waar het programma direct van start gaat.

De opleiding wordt gegeven op de Internationale School voor Wijsbegeerte te Leusden.

INTERNATIONALE
SCHOOL VOOR
WIJSBEGEERTE

ISVW.NL